

הספרנית

סופרת רבי המכר של הניו-יורק טיימס

דיאן צ'מברליין

שקרים גדולים

בעיירה קטנה

"תעלומת אומנות מרתקת, מדויקת ואף מעוררת מחשבה."

Kirkus Reviews

דיאן צ'מברליין

שקרים גדולים בעיירה קטנה

מאנגלית: יפעה הדר

לרכישת הספר המלא לחצי כאן

דיאן צ'מברליין
שקרים גדולים בעיירה קטנה

Diane Chamberlain
BIG LIES IN A SMALL TOWN

Copyright © 2019 by Diane Chamberlain
Hebrew language copyright © 2024 Ahavot 2018

עורכת: תמר לנדאו
הגהות: אילת שני
הגהה אחרונה: ורד בן-דוד
עימוד: שרית רוזנברג
עיצוב עטיפה: חן יאקה שומרון | 'לימונדה' סטודיו למיתוג

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר – כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

© 2024 כל הזכויות בשפה העברית
שמורות לא(ה)בות 2018

נדפס בישראל 2024

סידור, עימוד, הפקה וקדם-דפוס במפעלי כנרת, זמורה, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' אגוז 6, פארק תעשיות חמון, חבל מודיעין 7319900

Kinneret, Zmora, Dvir – Publishing House Ltd.
6 Egoz St., Hevel Modi'in Industrial Park 7319900, Israel

Printed in Israel 2024

מסת"ב 978-965-7029-69-5 ISBN

www.kinbooks.co.il
www.ahavot.com

לכנותיי החורגות,
בריטני וולס, אלאנה גלייבס וקייטלין קמפבל,
כל אחת אומנית בזכות עצמה

פתח דבר

אידנטון, צפון קרוליינה
23 במרץ, 1940

הילדים ידעו שהאביב הגיע סוף־סוף, ולכן אף שצינת החורף עוד עמדה באוויר והדשא והעשב התפצפצו תחת רגליהם, הם רצו בשדה וביער, מצווחים בציפייה למזג אוויר חמים יותר. שני הבנים ואחותם הצעירה ירדו אל הנחל, נמשכים אל המים כמו תמיד. הילדה, רק בת שלוש, צעדיה עדיין לא יציבים כשל אחיה, כשלה ונפלה עם פניה בתוך מימיו הקרירים. אחיה הגדול הרים אותה לפני שתתחיל לילל, והצמיד אותה בכוח אל מעילו הדק, שעבר בירושה מבן דוד זה או אחר. הוא השפיל את מבטו לראות על מה היא מעדה וזינק לאחור, שומט את אחותו לקרקע. הוא לפת את זרועו של אחיו הצעיר יותר והצביע. גופת גבר הייתה מוטלת שם, בגדיו הקמוטים ספוגים מים ופניו הלבנים דמויי שעווה, כמו הנרות שאימא שלהם שמרה בבית בזמן שהחשמל כבה, וזה היה כל יומיים, כך נראה.

הנער הצעיר יותר נסוג. "הוא חי?" הוא לחש.

הילדה הקטנה התרוממה על רגליה והחלה להתקרב אל הגבר, אבל אחיה הבכור לפת את זרועה ועצר בעדה.

"לא", אמר. "הוא מת, מחוסל. ותראו" – הצביע – "ראשו מעוך

לגמרי."

“בואו נתחפף מפה!” אמר הילד הצעיר יותר, פונה לשוב על עקבותיו, ואחיו דולק אחריו, מחזיק את אחותם תחת זרועו כאילו הייתה כדור פוטבול. הוא ידע שלא יספרו. שלא יגידו מילה לאימם. מפני שאף שהיו צעירים, דבר אחד כבר למדו. ילד שחור ליד גופה של אדם לבן? זה לא נראה טוב בעיני אף אחד.

פרק 1

מורגן

בית סוהר לנשים, צפון קרוליינה

ראלי, צפון קרוליינה

8 ביוני, 2018

המסדרון הזה תמיד הרגיש לי קר, ולא משנה באיזו עונה בשנה. קירות דקיקים, רצפת לינוליאום החורקת תחת נעלי בית הסוהר שלי. המסדרון אינו מסגיר את העונה. הוא אינו מסגיר שיוני בחוץ, שהכול פורח, שעוד רגע הקיץ. כלומר עוד רגע אם אתם בחוץ. בשבילי, יהיה זה הקיץ השני בין כותלי האבן האלו, וניסיתי לא לחשוב על זה. "מי כאן?" שאלתי את השומרת הצועדת לצידי. מעולם לא היו לי מבקרים. ויתרתי כבר על הציפייה לאחד מהוריי, זה דווקא מתאים לי. אבי ביקר פעם אחת, בערך שבועיים אחרי שהועברתי לפה, אבל הוא כבר היה שיכור כשהגיע, אפילו שהשעה עוד לא הייתה שתיים-עשרה בצוהריים, והוא לא הפסיק לצעוק. ואז הוא התחיל לבכות באותה צורה, בדמעות שיכורים שתמיד הביכו אותי. אימא שלי כלל לא טרחה לבוא. מעצרי שיקף להם את הפגמים שלהם, והם גמרו איתי, בדיוק כמו שאני גמרתי איתם.

"אני לא יודעת מי כאן, בלונדי, אמרה השומרת. היא הייתה חדשה, לא ידעתי את שמה, ולא הצלחתי לקרוא את תג השם שהיה תלוי על צווארה, אבל אין ספק שהיא כבר ידעה את הכינוי שלי בכלא. ידעתי שגם אם ייתכן שהיא חדשה כאן במתקן, עבודת הכלא אינה זרה לה. היא נעה בקלילות רבה מדי במסדרון הזה, והמבט הצרוב, המשועמם והמריר בעיניה הכהות הסגיר אותה. פניתי לעבר הדלת של אולם המבקרים, אבל השומרת אחזה בזרועי.

"לא, אמרה. "לא שם. היום אני צריכה לקחת אותך לכאן." היא סובבה אותי בכיוון חדר האורחים הפרטי, והשיער על עורפי סמר מייד. למה לחדר הפרטי? שום דבר טוב לא יוצא משם. נכנסתי לחדר הקטן וראיתי שתי נשים יושבות ליד השולחן. שתיהן היו בנות ארבעים או חמישים. הן לא לבשו מדי כלא. הן לבשו חליפות עסקים, האחת בצבע כחול, השנייה בצבע חאקי. הן נשאו אליי את מבטן, בלי לחייך, פניהן הכהות חתומות. המשכתי להתבונן בהן בזמן שהתיישבתי בצידו השני של השולחן. האם ראו את החרדה בעיניי? למדתי לא לבטוח באיש במקום הזה.

"מה העניין?" שאלתי.

האישה בחליפת החאקי רכנה לפנים, ידיה המטופחות שלובות על השולחן. "אני ליסה ויליאמס," אמרה. על הדש ענדה סיכה בצורת בית, וקצת הזכירה לי את מישל אובמה. שיערה מגיע לכתפיה. גבותיה מעוצבות לתפארת. אבל היא לא חייכה כמו מישל אובמה. בהבעתה של האישה היה משהו שנע בין שיעמום לחשש. "וזאת אנדריאה פולר. היא עורכת דין."

אנדריאה פולר הנהנה לעברי. היא הייתה מבוגרת משחשבתי. בת חמישים ומשהו. אולי אפילו בת שישים. היה לה שיער אפרו קצוץ נטול יומרות, אניצים אפורים בזוקים בו. השפתון שלה היה אדום כהה. הנדתי בראשי. "אני לא מבינה," אמרתי והבטתי מאישה אחת לחברתה. "למה ביקשתן לפגוש אותי?"

"אנדריאה ואני באנו להציע לך דרך לצאת מהמקום הזה," אמרה

האישה ששמה ליסה. מבטה נע אל קעקוע התחרה שהציץ מתחת לשרווול הקצר של חולצת הכלא התכולה שלי. עיצבתי את הקעקוע המורכב בעצמי – תחרה שחורה חרוצה בשורות של פנינים זעירות ותכשיטי שנרליר, שתי וערב. ליסה שוב הרימה את מבטה אליי. "מהשבוע הבא ניתן יהיה לקצוב את עונשך מאחר והשלמת את המינימום לשם כך. שנה, נכון?" היא שאלה.

שלחתי לעברה מעין הנהון, מחכה. כן, השלמתי את שנת המינימום שלי, אבל המקסימום היה שלוש שנים, ומכול מה שנאמר לי, לא נראה לי שאני הולכת לאנשהו בעתיד הקרוב.

"אנחנו... אנדריאה ואני... עבדנו על השחרור שלך," אמרה ליסה. בהיתי בה בלי להבין. "למה?" שאלתי. "אתן אפילו לא מכירות אותי." ידעתי שיש איזו תוכנית שבה סטודנטים למשפטים מנסים להביא לשחרורם של אסירים שהוכנסו לכלא על לא עוול בכפם, אבל נרמה היה לי שהייתי האדם היחיד שחשב שנאסרתי בטעות.

אנדריאה פולר כחכחה בגרונה ודיברה לראשונה. "הטיעון שלנו הוא שיש לך כישורים ייחודיים לעבודה מסוימת שליסה תרצה שתעשי. שחרורך מותנה בנכונותך לבצע את העבודה וגם –

"בעמידתך בזמנים," ליסה קטעה אותה.

"כן, השלמת העבודה כרוכה בעמידה בתאריך יעד," אמרה אנדריאה. "ותיאלצי, כמובן, להיות בפיקוח קצין מבחן במהלך אותה תקופה, וכן לפצות את המשפחה של הבחורה בה פגעת – משפחת מקסוול, וגם –

"רק רגע." הרמתי את ידי. הופתעתי לראות שאצבעותי רועדות ושמתתי את ידי אל חיקי. "קצת יותר לאט, בבקשה," אמרתי. "אני לא קולטת כלום." שתי הנשים הדהימו אותי בקלילות בה עברו מנושא לנושא כשדיברו. לאיזו עבודה יש לי כישורים ייחודיים? בכלא עבדתי במכבסה, למדתי לקפל סדינים בצורה מושלמת, והדחתי כלים במים לוהטים שהדיפו ריח כלור שצרב את עיניי. אלו היו הכישורים הייחודיים היחידים שיכולתי לחשוב עליהם.

גם ליסה הרימה את ידיה, כפותיה מושטות לפני, עוצרת את

השיחה. "הסיפור הוא כזה," אמרה, נועצת בי מבט יציב. "את יודעת מי היה ג'סי ג'יימסון ויליאמס?"

כולם ידעו מי היה ג'סי ג'יימסון ויליאמס. שמו החזיר אותי מייד לחדרי הגלריה הלאומית בושינגטון הבירה ארבע שנים קודם לכן. לא, חמש. הייתי בת שבע-עשרה, נסעתי עם הכיתה לסיור במוזיאון. חבריי לכיתה כבר התכוננו לעזוב, אבל אני, שהוקסמתי מהאומנות בת זמננו, רציתי להישאר, והתחבאתי בשירותים שעה ששאר התלמידים כבר יצאו מהמבנה. לא ידעתי ולא היה אכפת לי לאן הם הולכים. ידעתי שאסתבך, אבל החלטתי להתמודד עם זה מאוחר יותר. כך, הייתי לבדי כשראיתי את הג'סי ג'יימסון ויליאמס הראשון שלי. אפשר לומר שנשימתי נעתקה למראהו, וצנחתי על הספסל היחיד שהיה בגלריה כדי להתבונן בו. המבט, כך הוא נקרא. זה היה ציור ארוך, לפחות מטר ושמונים, ודי צר. גבר ואישה לבושים בגדי ערב שחורים ניצבו גב-אל-גב על רקע כסוף ומנצנץ, כה קרובים זה לזה עד כי כמעט בלתי ניתן היה להפריד בין הז'קט השחור שלו לשמלה השחורה שלה. שניהם היו כהי עור, אף שהאישה הייתה כהה מהגבר. עיני הגבר היו מושפלות, כאילו ניסה להביט מאחורי עצמו, אל האישה, ואילו עיניה היו פעורות, מביטות אל הצופה – אליי – כאילו היא לא לגמרי בטוחה שהיא בכלל רוצה להיות בציור. כאומרת, הצילו. כשחזרתי לנשום, בחנתי את הקירות, מחפשת עבודות נוספות של ג'סי ג'יימסון ויליאמס ומגלה כמה יצירות. ואז, בחנות המוזיאון, דפדפתי בספר אומן של ציוריו, מייחלת שהייתי יכולה להרשות לעצמי את תג המחיר שלו, שבעים וחמישה דולרים. "הוא אחד האומנים האהובים עליי," ענית לליסה.

"הא." ליסה חייכה, או כמעט חייכה, בפעם הראשונה מתחילת

שיחתנו. "טוב לשמוע, כי הוא קשור מאוד להצעתך."

"אני לא מבינה," אמרתי שוב. "הוא מת, לא?" קראתי על מותו בעיתון בספריית הכלא. הוא היה בן תשעים וחמש וללא ספק ניהל חיים יצירתיים, ואף על פי כן, הרגשתי גל של אובדן שוטף אותי כשקראתי את הידיעה.

"הוא מת בינואר, " אמרה ליסה, ואז הוסיפה, "ג'סי ויליאמס היה אבי."
"לא נכון!" הזדקפתי.
"את עשרים וחמש השנים האחרונות בחייו הקדיש לעזרה לאומנים
צעירים, " אמרה ליסה.
הנהנתי. קראתי על עבודת הצדקה שלו.
"אומנים מבטיחים לדעתו, כאלה שהתקשו בלימודים או בחיי
המשפחה, או שפשוט סטו מדרך הישר."
האם היא מדברת עליי? האם ג'סי ויליאמס ראה עבודות שלי
במקום כלשהו וחשב שיש בהן הבטחה, משהו שהמרצים שלי פספסו?
"אני זוכרת שקראתי על איזה נער בגיל העשרה שהוא עזר לו לפני
כמה שנים, " אמרתי. "אני לא יודעת איפה אני –"
"זה יכול להיות אחד מקבוצה שלמה של נערים. " ליסה נופפה
בידה באוויר בקוצר רוח. "בכל רגע נתון הוא התמקד בבחור צעיר –
או בכחורה צעירה. מוודא שיהיו להם די כסף ותמיכה כדי לפתח את
השכלתם. הוא הציג את עבודותיהם ועשה כל שנדרש לדעתו, כדי
להעניק להם את הדחיפה הראויה. " היא הטתה את ראשה. "הוא היה
אדם נדיב ביותר, אך גם מניפולטיבי, " אמרה.
"למה את מתכוונת?" שאלתי.
"זמן קצר לפני מותו, הוא התחיל להתעניין בך, " אמרה ליסה.
"עמדת להיות הפרויקט הבא שלו."
"אני?" הזעפתי פנים. "מעולם לא פגשתי אותו. ואני לבנה. " הרמתי
קווצת שיער חלקה ובהירה כאילו כדי להוכיח את כוונתי. "האם לא
עזר רק לאפרו-אמריקאים?"
ליסה הנידה בראשה. "רובם, אבל בהחלט לא כולם, " אמרה
במשיכת כתפיים. "ואם לדבר בכנות, אין לי מושג למה התעניין בך.
לעיתים קרובות, עזר לאומנים מצפון קרולינה, וזו סיבה אחת –
נולדת בקארי, נכון? – אבל הוא יכול היה לבחור רבים אחרים. אפשר
רק לנחש מדוע משכת את תשומת ליבו."
זה כלל לא היה הגיוני. "האם כל מה שתכנן בשבילי... או בשביל
כל אחד אחר... האם תוכניותיו לא מתו יחד איתו?"

"הלואי," אמרה ליסה. במחווה עייפה, החליקה קווצת שיער מתסרוקת מישל אובמה שלה אל מאחורי אוזנה. "אבי עדיין שולט בעניינים מהקבר." היא הביטה באנדריאה ונדה בראשה, ואני חיכיתי, ידיי שלובות בחיקי, לא בטוחה שהאישה הזו מוצאת חן בעיניי. "גרתי איתו," המשיכה. "טיפלתי בו ככל שהלך ונחלש. הוא ידע שקיצו מתקרב ונפגש עם עורכת דינו" – היא הנהנה בראשה לכיוונה של אנדריאה – "ועדכן את צוואתו. הוא היה עסוק בהקמת גלריה באינדנטון. גלריה לאומנות שתציג את ציוריו, לצד ציוריהם של כמה אומנים אחרים, ועבודות של כמה סטודנטים."

"אה," אמרתי, עדיין מבולבלת. "האם רצה להציג שם את אחת מעבודותיי?" אולי זה מה שזה. ייתכן ששמע עליי איכשהו, ורצה לתת לקריירה שלי – אם אפשר לקרוא לזה ככה – זריקת עידוד באמצעות חשיפה בגלריה שלו? מגוחך. איך ישמע עליי? לא נראה לי הגיוני שאחד המרצים שלי באוניברסיטת צפון קרוליינה קשר לי כתרים. ומה בשם שמיים אוכל להציג בגלריה שלו? מוחי זגזג בין ציורי, כולם היו בבית הוריי... אלא אם הוריי נפטרו מהם, מה שלא היה מפתיע אותי.

"זה לא עד כדי כך פשוט," אמרה ליסה. "הוא רצה שתשחזרי ציור קיר ישן משנות הארבעים, והתנה את פתיחת הגלריה בהעמדת ציור הקיר המשוחרר במקומו במבואה. ופתיחת הגלריה מתוכננת בחמישה באוגוסט."

זו חייבת להיות טעות. הן בטח מחפשות בחורה אחרת, הרגשתי כיצד הסיכוי לשחרור מוקדם חומק בין אצבעותיי. לשחזר ציור קיר? בחודשיים? ראשית, לא היה לי ניסיון בשחזור אומנותי, ושנית, עברתי על ציור קיר אחד בלבד בשלוש שנותיי במכללה, ציור מופשט פשוט שגודלו מטר ועשרים על שני מטר וארבעים, אותו ציירתי עם סטודנט אחר בשנת לימודיי הראשונה. "את בטוחה שהתכוון אליי?" שאלתי. "לגמרי."

"למה הוא... למה שיחשוב שיש לי 'כישורים ייחודיים' לעשות זאת?" שאלתי, נזכרת בניסוח הדברים. "איך בכלל ידע על קיומי?"

"מי יודע?" אמרה ליסה, ללא ספק מוטרדת מהמוזרות של אביה. "כל שאני יודעת הוא שעכשיו את הבעיה שלי." יחסה עצבן אותי, אבל לא אמרתי מילה. אם שתייהן יחד יכולות לעזור לי לצאת מכאן, אני לא יכולה להרשות לעצמי להתנכר אליהן. "אני מניחה שחשב שאת מוסמכת בזכות העובדה שיש לך השכלה אומנותית," אמרה אנדריאה. "למדת תואר באומנות, לא?" הנהנתי. נכון, למדתי לתואר באומנות, אבל לא היה לזה שום קשר לשחזור. שחזור מצריך מערך כישורים שונה לגמרי מהנדרש ליצירת עבודת אומנות. חוץ מזה, בשנה האחרונה לא הייתי הסטודנטית הכי מסורה. הנחתי לעצמי להיגרר אחרי טריי במקום להשקיע בלימודים. הוא ינק את כל זמני ואת כל כוחי. הייתי מוקסמת באופן מעורר בחילה, נשאבתי לתשומת הלב שהרעיף עליי ולעתיד שתכננו יחד. הוא סיפר לי על טבעת האירוסים של סבתו המנוחה, רומז שבקרוב תהיה שלי. חשבתי שהוא נפלא כל כך. סטודנט במכינה למשפטים. מקסים. חתיך הורס. הייתי טיפשה. אבל ידעתי שאסור לי להזכיר את היעדר כישורי באוזני שתי הנשים הללו בזמן שדיברו על האפשרות ליציאתי מהמקום הזה.

"אז... איפה ציור הקיר הזה?" שאלתי.

"באידנטון. תיאלצי לגור באידנטון," אמרה ליסה. "איתי. ביתי – ביתו של אבי, אם לדייק – גדול. לא נפריע זו לזו." לא האמנתי למשמע אוזניי. לא רק שאצא מהכלא, אלא שאחיה בביתו של ג'סי ג'יימסון ויליאמס? הרגשתי את הדמעות המאיימות לזלוג מעיניי. אלוהים, הייתי חייבת לצאת מכאן! בשנה האחרונה והאומללה, נחבלתי, נחתי וכוונתי. נכון, למדתי להשיב מלחמה, אבל זו לא הייתה מי שהייתי. לא ידעתי ללכת מכות. האסירות האחרות לעגו לי בשל גילי הצעיר, מבנה גופי הצנום, שיער הפלטינה שלי. חייתי בפחד מתמיד. הרגשתי לא בטוחה, אפילו בתאי. שותפתי לתא שתקה. מילולית. מעולם לא שמעתי אותה מוציאה הגה מפיה, אבל על פרצופה הייתה הבעת בוז. בקושי ישנתי, עין אחת פקוחה תמיד, מצפה שתשסף את גרוני באישון לילה עם סכין גנובה.

ואסור לשכוח את הסייטים אודות אמילי מקסוול, אבל אני מניחה שאתם אקח איתי, לא משנה לאן אפנה.

"תעבדי על ציור הקיר בגלריה, שבנייתה טרם הסתיימה," קטעה ליסה את מחשבותיי. "במבואה יש המון מקום. אבי רצה שציור הקיר יוצג שם."

"הוא לא מצויר על קיר?"

"לא, הוא מצויר על בד ומעולם לא... נתלה, או איך שלא קוראים לזה."

"הוצב," אמרה אנדריאה.

"בדיוק," אמרה ליסה. "הוא מעולם לא הוצב."

"מי צייר אותו?"

"אישה בשם אנה דייל," אמרה ליסה. "זה אחד מאותם ציורי קיר מתקופת השפל הגדול. כידוע, במהלך אותה תקופה הממשלה שכרה אומנים לצייר ציורי קיר בבניינים ציבוריים?"

הנהנתי, אף שהידע שלי אודות מפעלים מהסוג שיזם מנהל קידום העבודות היה מזערי במקרה הטוב.

"ציור הקיר הזה נועד לסניף הדואר באינדנטון. אבל אנה דייל השתגעה או משהו כזה – אני לא זוכרת בדיוק את סיפורו של אבי. היא יצאה מדעתה בזמן שעבדה עליו, ולכן התוצר הסופי מעולם לא הוצב. הוא היה בכעלותו של אבי במשך עשרות שנים והוא רוצה – רצה – לתלות אותו במבואה לגלריה. אמר שציור הקיר חייב להיות במקומו עד מועד פתיחת הגלריה."

"חמישה באוגוסט," אמרה אנדריאה למקרה שלא שמעתי את התאריך בפעם הראשונה. למען האמת, שמעתי לגמרי.

"זה אפילו לא חודשיים מהיום," אמרתי.

ליסה פלטה נשיפה ארוכה שנשמעה חרדה. "בדיוק," אמרה. "וזה הסיבה שאת חייבת להתחיל לעבוד עליו מייד."

"באיזה מצב הוא?" שאלתי.

ליסה משכה בכתפיה. "למען האמת, לא ראיתי אותו במו עיניי. במשך כל השנים האלו היה מגולגל בפנינת הארון בסטודיו של אבי –

הוא ענקי – ואיני יודעת באיזה מצב הוא. אבל הוא חייב להיות בר-הצלחה, אם אבי ציפה שתתקני אותו.”

ניסיתי לדמיין מה יכולות לעולל כמעט שבעים שנה לכד ציור ענקי התקוע בארון. ליסה צריכה חברת שחזור מקצועית, לא אומנית חסרת ניסיון. אבל אני צריכה את החופש שלי.

“אקבל שכר?” הבטתי באנדריאה. “אם עליי לשלם פיצויים ל –”

“אבי השאיר חמישים אלף לצורך המיזם,” קטעה ליסה.

“לכל הגלריה?”

“לא,” אמרה ליסה. “לך. לשחזור של ציור הקיר. חמישים אלף,

בתוספת כמה אלפים לכל הציור שיידרש לך.”

חמישים אלף דולרים? מדהים. גם אם הייתי מסיימת את התואר, ספק אם הייתי מוצאת עבודה שבה הייתי מרוויחה כל כך הרבה כסף תוך שנה, לא כל שכן בחודשיים. חודשיים של עבודה שאין לי מושג איך עושים אותה. ניסיתי להסתיר את ספקותי העצמיים. בעלת כישורים ייחודיים? ממש לא.

“זהו 'כרטיס היציאה מהכלא' שלך, מורגן.” אנדריאה רכנה לפנים,

שפתיה האדומות מבטאות את המילים לאט ובכירור. “אם תמלאי את חלקך בעסקה ותסיימי את העבודה – כלומר תעשי עבודה איכותית על ציור הקיר עד חמישה באוגוסט – תקבלי שחרור על תנאי ולעולם כף רגלך לא תדרוך עוד במקום הזה. במקומך, הייתי מתחילה לקרוא על שחזור.”

מבטי נע אל פתח החדרון. דמיינתי את עצמי חוצה אותו וצועדת במסדרון לעבר היציאה והחופש. דמיינתי את עצמי בחוץ, חגה סביב עצמי במעגלים, זרועותי פרושות לצדדים, קולטות את האוויר הרענן. אבל חשבתי שלעולם לא אהיה חופשייה לחלוטין מהמקום הזה. תמיד אשא בתוכי רסיסי כלא. הרגשתי כלא מדומיין סוגר עליי גם כשישבתי שם, גם כשדמיינתי את עצמי יוצאת דרך דלת הכניסה.

ועדיין, אעדיף את הכלא המדומיין על זה האמיתי, המחריד.

“אעשה זאת,” אמרתי לבסוף, מתרווחת במקומי.

איך אעשה זאת, לא היה לי שמץ של מושג.

פרק 2

אנה

אידנטון, צפון קרוליינה
4 בדצמבר, 1939

מאת משרד האוצר של ארצות הברית, אגף האומנויות
תחרות מיוחדת לציורי קיר ב־48 מדינות
27 בנובמבר, 1939
מיס אנה דייל היקרה,

אגף האומנויות היפות שמח להודיעך שהינך אחת הזוכות
בתחרות ציורי הקיר ב־48 מדינות. הרישום שהצעת לציור הקיר
שיעטר את סניף הדואר בבורדנטאון, ניו ג'רזי זכה בהערכות
חיוביות רבות מהשופטים. לרוע המזל, עבודתו של אומן אחר
נבחרה לסניף הדואר בבורדנטאון, אבל השופטים התרשמו כל
כך מעבודתך והם מבקשים שתיצרי ציור קיר לסניף הדואר
באידנטון, צפון קרוליינה. לשם כך, נבקש ממך לשלוח הצעה
לרישום לאידנטון, בהקדם האפשרי. ברגע שהאגף יאשר, תוכלי
להתחיל בעבודה על רישום מקדים (בגודל מלא) ולבסוף על
ציור הקיר עצמו. ציור הקיר של אידנטון יהיה בגודל של שלושה

מטרים ושישים סנטימטרים על מטר ושמונים סנטימטרים. על הפרויקט להיות מוכן עד ה־3 ביוני, 1940.

אנו ממליצים לאומנים להתוודע לסביבה הגיאוגרפית של סניף הדואר המוקצה להם ולעשות מאמץ מיוחד לבחור בנושא מתאים. נציע את הנושאים הבאים: תולדות המקום, תעשיות מקומיות, עולם הצומח והחי המקומי, מקצועות מקומיים. מאחר שאידנטון, צפון קרוליינה, לא הייתה הבחירה הראשונה שלך ולכן סביר להניח שאינך מכירה את העיירה, אנו ממליצים בחום שתבקרי בעיירה בהקדם האפשרי.

התשלום עבור ציור הקיר יהיה 720 דולרים; שליש ישולם עם אישור הרישום, שליש עם אישור ציור הקיר, ושליש עם הצבתו של ציור הקיר הסופי. מסכום זה, עלייך לממן את הציוד, הדוגמנים, במקרה הצורך, נסיעות והוצאות אחרות הקשורות בהצבת ציור הקיר.

כבוד רב,

אדוארד רואן, מנהלן אומנות, אגף האומנויות היפות

אנה הגיעה לאידנטון לביקור מתוכנן בן שלושה ימים בשעת צוהריים מאוחרת בארבעה בדצמבר. היא יכלה לנסוע ברכבת הלילה, אבל ברגע האחרון החליטה לנהוג. מכונית הפורד V8 הכחולה משנת 1932 אצרה עדיין בתוכה את ניחוחה של אימה – ניחוח הפצ'ולי המתובל של בושם הטאבו שאהבה – ואנה נזקקה לנחמה זו בדרכה להרפתקה הבוגרת מאוד והחדשה הזו. עבודתה הראשונה בשכר. גיחתה הראשונה הרחק מהבית. הפעם הראשונה שלה בהכול, בעצם. המכונית החליקה על קרח שקפא על הכביש כשפנתה לרחוב ברוד לאור השמש הגוועת, ולרגע הייתה בטוחה שהיכרותה עם העיירה תהיה התנגשות בשורת מכוניות חונות, אבל הצליחה להשתלט על הפורד. באותו הרגע, מצאה את עצמה מאחורי עגלה המובלת על ידי סוס, או אולי הייתה זו פרדה. היא לא יכלה לראות טוב כל כך את החיה, ולא הייתה בטוחה שהייתה מבדילה בין זו לזו

בכל מקרה. שני המינים לא היו נפוצים במיוחד בפליינפילד, ניו ג'רזי, עיירת הולדתה.

היא האטה, חושבת שעליה להסתכל היטב על העיירה הקטנה שתהיה מושא ציור הקיר שלה. כשחיפשה את אידנטון בספר המפות, היא נראתה לה מקום מימי למדי, כמו גרגיר המוקף מפרץ ונהר. אפילו על המפה, אידנטון נראתה לה זרה באופן מוזר, והיא סגרה את ספר המפות באנחה מודאגת.

היא לא ציפתה לזכות בתחרות, והתזמון לא יכול היה להיות גרוע יותר. זה עתה קברה את אימה. חברתה הטובה ביותר. האדם היחיד בעולם שעל אהבתה ומילתה הטובה יכלה תמיד לסמוך. אבל היא לא יכלה לדחות את המשרה, לא כשהמשרות בקושי נמצאו. לא כשאימה כבר אינה בסביבה כדי לפרנסן מעבודות תפירה שמימנו את המזון שאכלו, ואת יתר ההוצאות. לא, עליה להיות אסירת תודה על ההזדמנות הזו, גם אם פירוש הדבר שעליה לנסוע למעלה משש מאות וחמישים קילומטרים כדי "להתוודע לסביבה הגיאוגרפית" אותה עליה להנציח בציור הקיר.

מעולם לא כמהה להדרים מעבר לקו מייסון־דיקסון, שמחה שתהיה כאן רק כמה ימים. הדרום נראה לה כאילו נשאר מאחור. בתי ספר שלימדו שחורים ולבנים בהפרדה וחוקים מגוחכים שהפרידו ביניהם באוטובוסים ובכרזות ובשירותים הציבוריים. בבית הספר התיכון בפליינפילד היו לה כמה חברים שחורים, והיא החשיבה כמה מהבנות לחברותיה. הן היו יחד בנבחרת הכדורסל ובמקהלת בית הספר.

"את מסתכלת בפליינפילד מבעד למשקפיים ורודים," אימה הייתה אומרת. אפילו בפליינפילד, אותן בנות שחורות שאנה החשיבה לחברותיה לא יכלו להיכנס לחנויות או למסעדות מסוימות יחד איתה, ואחת מהן סיפרה לה כי נאלצה לשבת ביציע של תיאטרון פרמאונט. במשטח ההחלקה על הקרח היה "ערב לשחורים" מדי שבוע, והכניסה לקאנטרי קלאב נאסרה עליהם – וגם על חבריה היהודיים של אנה. ואף על פי כן, כולם ידעו כי בדרום גרוע יותר. בדרום ביצעו לינץ' בכושים.

היא שקלה פשוט לערוך את המחקר שלה לקראת עבודתה על ציור הקיר בספרייה הציבורית בפליינפילד, בידיעה שהנסיעה לאינדנטון תגזול ממנה יומיים תמימים, ואז קראה שוב ושוב את המכתב שקיבלה מהאגף לאומנויות יפות, המייעץ לה לבקר בעיירה הקטנה. אימה הייתה אומרת לה לבצע את העבודה כמו שצריך. אנה דמיינה אותה אומרת "היי אסירת תודה על העבודה, מתוקה שלי, וקחי בשתי ידייך את האתגר." חבריה, שסיימו יחד איתה את לימודיהם בבית הספר לאומנות ואן אמבורג בפליינפילד חיפשו עדיין משרות שפשוט לא היו קיימות, בשל המצב הכלכלי. רבים מהם אף ניסו לזכות בתחרות האגף לאומנויות יפות, ואנה ידעה עד כמה שפר עליה גורלה שזכתה בכבוד. היא תעשה כל שביכולתה כדי שבאגף לא יצטערו על בחירתם. כמה ימים לפני מותה, אימה של אנה נתנה לה יומן. עמודיו החלקים של הספר היו כרוכים עור חום חלק כקטיפה, והוא ננעל במנעול ומפתח זהב. כל כך יפה. אימה ידעה אז שזו תהיה המתנה האחרונה שתעניק לבתה, אבל אנה לא ידעה זאת. כעס מילא אותה כשגילתה את האמת, אף שלא רצתה להרגיש כך כלפי אימה. בהתקף זעם, השליכה את היומן לפח האשפה במטבח, אבל מייד שלפה אותו משם, ניקתה אותו ועכשיו היה ארוז במזוודתה. היא לא תשליך עוד דבר הקשור לאימה. היא חייבת להיאחז בכל הזיכרונות.

היא הביאה עימה גם את מצלמתה של אימה. אנה השתנקה כשישבה אל שולחן המטבח, מכניסה סרט צילום חדש לתוך מצלמת הקורדאק רטינה. היא דמיינה את ידיה של אימה מבצעות את אותה הפעולה לאורך השנים... אף שכאשר חשבה על כך, נזכרה כי חלפו חודשים רבים מאז הרימה אימה את המצלמה. הצילום היה תשוקתה. הוא לא הניב הכנסה, אבל העניק לה עונג רב במהלך "תקופותיה התוססות." הרופא כינה אותן "אפיזודות מאניות," אך אנה העדיפה את המונח שטבעה. התקופות התוססות תמיד היו הקלה בשביל אנה כשבאו בעקבות ימים – ולפעמים אף שבועות – בהם אימה כמעט ולא יצאה מהמיטה. התקופות התוססות הגיעו ללא אזהרה, ולפעמים היו מלוות בהתנהגות בלתי צפויה. לעיתים, העירה את אנה מוקדם

ואמרה לה שביום זה לא תלך לבית הספר, שייקחו אוטובוס לניו יורק, שם ידהרו ממוזיאון למוזיאון או יחליקו על גלגליות ברחבי סנטרל פארק. פעם, כשאנה הייתה כבת שתיים-עשרה, התגנבו לקרנגי הול מבעד לדלת האחורית, מצאו זוג מושבים ריקים באחד התאים והאזינו לקונצרט. לא את המוזיקה זכרה אנה מאותו היום. היא זכרה את העונג הצרוף שבישיבה לצד אימה, בהשענת ראשה על כתפה, בתחושת האנרגיה שטענה ממנה. כאילו ידעה שכל עוד נמשכת התקופה התוססת, יהיו ימיהן מלאים בעונג.

כשתקופות תוססות הגיעו בעונת האביב, כפי שקרה לא אחת, נהגה אימה לצעוד בקצב מהיר ברחבי השכונות בפליינפילד, אוחת במצלמתה, ומתעדת גינות של אנשים. היא אהבה פרחים ונכנסה לשבילי גישה של זרים, מבקשת להגיע לאדניות גדושות בגרניום, ואף מציצה לחצרות אחוריות עמוסות ורדים, הורטנזיות וחבצלות בצבע אפרסק. ככל שאנה ידעה, איש מעולם לא הטריד את אימה בנוגע לפלישות אלו. אולי אנשים חשבו שהיא קצת מטורללת. ואולי ריחמו עליה, אישה שהתאלמנה בגיל צעיר וגידלה את בתה בלי עזרה. ואולי ידעו את האמת – גברת דייל לא הייתה אישה בריאה – ובנדיבותם, הניחו לה לנפשה.

כשמצבה של אימה היה בשפל, אנה הדפה את סביבתה. בכוחות עצמה, בישלה לשתיהן, אף שאימה כמעט ולא אכלה במהלך אותן תקופות. בכוחות עצמה, ניקתה את הבית וכיבסה. היא עשתה את כל הדברים האלו בסבלנות, באהבה, מחכה לחלוף המלנכוליה. הייתה פעם אחת נוראה, בה הרודה אליס גררה את אימה של אנה לפסיכיאטר שהתעקש לאשפזה. במשך חודשיים ארוכים ביותר, אנה, אז בת ארבע-עשרה, גרה עם דודה ודודתה, זועמת על שניהם על כך שהכניסו את אימה למקום הנורא ההוא. כשאימה שוחררה לבסוף, היו חורים בזיכרונה, רגעים יקרים שבית החולים גזל ממנה, ואנה נדרה שלעולם לא תניח לאיש לכלוא אותה שוב. לאחר מכן, ניסתה להסתיר מדודתה את מצבי הרוח השפופים של אימה, ממעיטה בערכם, מחכה שיעברו. ייתכן שטעתה בפעם האחרונה ההיא. ייתכן שבאותה פעם

אחרונה, אימה נזקקה ליותר עזרה ממה שאנה הייתה מסוגלת לתת. היא ניסתה לא לחשוב על כך. היא פשוט חיכתה שהתקופה התוססת תחזור. היא חיה עם אימה די זמן וידעה שעם הזמן, האם החייכנית והמאושרת שהעריצה תחזור, מלאה ברעיונות מטורפים שישאירו את שתייהן מצחקקות מרוב פליאה.

"לעולם אל תפחדי לנסות משהו חדש, אנה," נהגה אימה לומר. וזה בדיוק מה שאנה עשתה עכשיו, נכון? היא נהגה במשך יומיים תמימים בשטח לא מוכר, נוחתת בעיירה קטנה בה לא הכירה נפש חיה. אימה הריעה לה ממקום מושבה בשמיים.

המכתב מהאגף לאומנויות יפות הכיל את רשימת הזוכים מכל ארבעים ושמונה המדינות. אנה חשה מבוכה ובהלה כשהביטה ברשימה. התחרות הייתה אנונימית, והיא הניחה כי זו הסיבה שהצליחה לזכות. ועדיין, רבים מהזוכים האחרים היו אומנים מפורסמים. היה זה וזה, מניו יורק, נשיא ליגת האומנים, שלמד באירופה, נחשב לצייר ציורי קיר מנוסה, הציג תערוכות יחיד בניו יורק ובלוס אנג'לס, וכן הלאה וכן הלאה. זוכים רבים בעלי עיטורים על גבי עיטורים. והייתה אנה: אנה דייל, פליינפילד, ניו ג'רזי. נולדה בשנת 1918. בוגרת בית הספר לאומנות ואן אמבורג. וזהו זה. היא חשבה שחבר השופטים ודאי נדהם ונאלם דום כשנפתחה המעטפה והתגלה שנבחרה בחורה חסרת ניסיון. היא חייבת להזכיר לעצמה שבחרו בה באופן חוקי, בצורה הוגנת לגמרי, והיא זכרה מה גברת ואן אמבורג לחשה באוזנה כשהושיטה לה את תעודת הסיום: "את יוצאת דופן, אנה," היא אמרה. "יש לך עתיד בעולם האומנות." מילותיה עדיין העבירו באנה צמרמורת. היא לא סיפרה עליהן לאיש, לא רצתה להישמע יהירה, אבל עכשיו, כשזכתה בתחרות, נאחזה במחמאה בכל כוחה. עכשיו, כשהייתה לגמרי לברדה.

היא תיאלץ למצוא במהירות רעיון חדש לגמרי לרישום, והמחשבה

טלטלה אותה. הרעיון לרישום לבורדנטאון בא לה בקלות. קלרה ברטון ייסדה את בית הספר הציבורי הראשון בבורדנטאון בו הלימודים היו בחינם, ואנה ציירה אותה מצלצלת בפעמון מחוץ למבנה הלכנים האדומות הקטן כששורות ילדים צועדים ומדלגים לתוכו. זיכרון יצירת הרישום שעשתה באושר ובהתלהבות, לפני שהכול השתנה, נראה לה כעת כאילו הוא לקוח מתקופת חיים אחרת.

אבל היא כן חשבה על רעיון לציור הקיר של אידנטון. בספריית פליינפילד, הספרנית כיוונה אותה לספר מתוך סדרת מדריכים אמריקניים על צפון קרוליינה. בספר, קראה על "מסיבת התה של אידנטון," תנועת נשים מהמאה השמונה-עשרה, שחמישים ואחת חברותיה חתמו על עצומה להחרמת מוצרים מתוצרת אנגליה. היא חשבה שזו עשויה להיות יצירה מעניינת ולא מסובכת מדי לציור. בתחילה, הרעיון נראה לה פשוט כל כך, והיא חשבה שייתכן שלא תיאלץ לנסוע לאידנטון לצורך מחקר, אלא שאז הבינה שהיא בעצם מעוניינת בנסיעה הזו. היא הייתה זקוקה לכמה ימי חופשה. היא הייתה זקוקה לבריחה מהעצב העוטף את הבית הקטן, בו רוחה של אימה כמו שרתה על כל החדרים.

רחוב קינג. היא פנתה שמאלה כשהבחינה בשלט ומייד ראתה לפניה בניין לבנים גדול. מלון ג'וזף היוז. זה יהיה ביתה בזמן שהותה בעיירה, אותה הכירה בערך כמו שהכירה את כוכב צדק או את שבתאי. בלב הולם, נכנסה למגרש החניה, ידיה דבוקות להגה, תוהה מה צופנים לה בחובם הימים הבאים.

פרק 3

מורגן

13 ביוני, 2018

מצמצתי למראה אור השמש הבהוק כשצעדתי לצידה של ליסה לעבר המכונית המשפחתית הכסופה במגרש החניה של הכלא. המילים היחידות שליסה אמרה לי עד כה היו "לקחת הכול?" ושתינו שתקנו כשיצאנו מהבניין. שאפתי את האוויר המתוק של החירות, אבל בטני הייתה מכווצת. ואף על פי כן, זקפתי את סנטרי. לבשתי את ארשת הפנים של הבחורה הקשוחה ששכללתי בכלא. איני פוחדת מדבר, אמרתי לעצמי... אף כי האמת הייתה, שהאישה לצירי הפחידה אותי ממש. ליסה הייתה בתו של ג'סי ג'יימסון ויליאמס, ודי היה בכך כדי להפחיד כל אחד, אבל היו לי סיבות נוספות לפחד. לא הצלחתי לקרוא אותה. ראשית, את שתיקתה הזועפת. על מה זה היה? גבה הזקוף, כמו זה של סוהרת בכלא, וצעדיה המהירים והבוטחים אל המכונית, כשמדי שתי שניות שלחה מבט לעבר הטלפון שלה. הבעתה נטולת החיוך וחשוקת השיניים. זעם בעבע מתחת לפני השטח אצל האישה הזו, כך חשבתי, לא אוהבת את העובדה שהחזיקה בכל הקלפים הנוגעים לעתיד.

לא צפיתי את חוסר הנוחות שארגיש כשנכנסתי למכוננית. חלפה יותר משנה מאז הייתי בכלי רכב כלשהו, ואצבעותיי קפאו על ידית הדלת. ליסה כבר ישבה במושב הנהג כשהצלחתי להתעשת ולפתוח את הדלת. וגם אז, עמדתי שם, אוחזת בשקית הפלסטיק ובה רכושי המועט, שרירי רגליי נעולים בשיתוק.

”קדימה, תיכנסי,“ קראה ליסה.

נכנסתי למכוננית והתיישבתי על מושב העור, שומטת את שקית חפציי למרגלותיי. סגרתי את הדלת וחגרתי את חגורת הבטיחות באצבעות קפואות, אף שמזג האוויר היה אביבי וחמים.

ליסה הצמידה את הטלפון לתושבת שלו על לוח המחוונים, ואז התניעה את המכוננית, עדיין בלי לומר מילה. מובן שגם אני לא דיברתי. רציתי להגיד תודה שאת עושה את זה, אבל אז הייתי נשמעת פגיעה משרציתי. הרגשתי מוזר כל כך, כאילו אני מנסה לשוב ולהיות האדם שפעם הייתי. לראשונה מזה שנה, ענרתי את עגילי החישוק ואת נזם האף שלי, ולבשתי את הגופייה הכחולה והישנה שלי. זה לא שבחרתי אותה מתוך הארון; לבשתי אותה ביום בו נכלאתי, אז זה כל מה שהיה לי. ואף על פי כן, שמחתי שהחולצה המסוימת הזו הייתה איתי, לא רק כיוון שהיה יום חם, אלא מפני שרציתי שליסה תראה את הקעקוע שלי בשלמותו. את מורכבות עיצוב התחרה. זה היה הדבר היחיד שהיה ברשותי וחשף את העובדה שיש לי כישרון אומנותי כלשהו. אבל ליסה לא התייחסה אליו.

למה האישה הזו לחוצה כל כך? היא כועסת בשל העובדה שאני פושעת שהיא חייבת לחלץ מהכלא? או מפני שהיא לבושה באופן כה שמרני ומטופח, כאילו חייה תלויים בזה – יכולתי להריח את הבושם בניחוח היסמין שעמד באוויר – ואילו אני ישבתי שם בג'ינס עם קרע בברך וקעקוע על הזרוע? או העובדה שחלק מכספי הירושה שלה ייכנס לכיסי? או אולי מפני שמעל הכול אני לבנה? לא היה לי מושג. כל מה שידעתי באותו רגע זה שליסה הייתה קרובה מדי למכוננית שלפנינו בזמן שנהגה במהירות של תשעים קילומטרים לשעה. צריך להשאיר מרחק באורך מכוננית לכל חמישה עשר קילומטרים לשעה.

זכרתי את החוק הזה משיעורי הנהיגה, אף שוודאי מעולם לא נהגתי על פיו בעצמי. אבל זה היה פעם. עכשיו הייתי צריכה להיאבק בדחף ללחוץ על בלם דמיוני ברצפה כדי להאט את ליסה. תכירי את מורגן החדשה, חשבתי לעצמי בעצב. מורגן הזו פוחדת מהעולם שמחוץ לכלא.

נסענו בדממה במשך עשר דקות לפני שליסה סוף-סוף דיברה. "הממשלה מעולם לא שילמה לציירת – אנה דייל – את מלוא הסכום שהגיע לה תמורת ציור הקיר, אז אחרי שהשתגעה – או מה שזה לא יהיה – הוא הפך בעצם לרכושו של אבי, לעשות בו כרצונו," היא אמרה. "אבל מאחר שהגלריה היא תרומה לקהילה, עבודתך על ציור הקיר הופכת למעין עבודות שירות." היא העיפה בי מבט, וחיוך קטן שבקטנים הרים את זוויות פיה. "זה מה שאנדריאה אומרת." ההיגיון בדבריה נראה לי קצת מופשט וחיכיתי שתמשיך, לא בטוחה מה בדיוק היא מנסה להגיד. "אני מבינה," אמרתי, כשהיה ברור שלליסה אין מה עוד להוסיף בנושא. "אבל איך ציור הקיר מצא את דרכו אל אביך?"

היא משכה בכתפיה. "אין לי מושג," היא אמרה. "הוא לא השאיר יותר מדי פרטים. אני פשוט פועלת לפי הוראותיו." לא הורדתי את עיני מפנסי הבלם של המכונית לפנינו. "עלייך לפגוש את קצין המבחן שלך תוך שלושה ימים," הוסיפה ליסה.

"אני יודעת." מחויבויותי נטחנו לתוך מוחי. "האם אוכל... לקבל מקדמה על חשבון שכרי?" ליסה העיפה בי מבט חד.

"אני זקוקה לבגדים שיתאימו לבחוק, אמרתי. "זאת אומרת, ל... אני פשוט זקוקה לבגדים. אין לי שום דבר איתי חוץ ממה שאני לובשת. ואזדקק גם לטלפון."

"המשפחה שלך לא תוכל לשלוח לך בגדים?"

"אני לא מדברת עם הוריי."

"הם יודעים שהשתחררת? זה ישנה משהו?" הטלפון של ליסה

צלצל והיא הביטה בו. לוחצת על לחצן שיפסיק את הצלצול. "כלומר, האם הם ידברו איתך עכשיו?" היא המשיכה.

לא התקשרתי אליהם. מה הטעם? אם למדתי משהו בפגישות האלכוהוליסטים האנונימיים בהן השתתפתי בשנה האחרונה, זה שאני צריכה לחתוך אנשים רעילים מחיי. "לא, זה לא ישנה דבר," אמרתי.

ליסה לא הגיבה והמשכנו לנסוע בדממה במשך עוד כמה דקות. ואז היא התקשרה באמצעות הדיבורית בטלפון שלה. משהו בנוגע לאיזה בית. חוזה. הבנתי שהיא מתווכת, ופתאום סיכת הבית הקטן על הדש שלה הייתה הגיונית. כשדיברה בטלפון, קולה של ליסה היה גבוה יותר, ידידותי ועליו יותר. אדם אחר לגמרי. כשניתקה, הביטה בי. "כן, תוכלי לקבל מקדמה," אמרה. "אכן תזדקקי לטלפון. נצטרך להיות בקשר רציף, ואני בטוחה שתצטרכי גם מחשב נייד כדי לקרוא על עבודות שחוזר. אז אעביר לך ארבעת אלפים. תקני כל מה שאת צריכה." "תודה," אמרתי.

היינו על כביש 64 וראיתי את מד המהירות מטפס בכיוון מאה ושלושים קילומטר לשעה. ניסיתי להעביר את ערוצי המחשבה שלי לטירוף המוחלט שבהיותי עכשיו מחוץ לכלא בזכות ג'סי ג'יימסון ויליאמס. די היה במחשבה שידע את שמי כדי להעביר רטט התרגשות בגופי, אף שעדיין לא יכולתי שלא להרגיש שהתבלבל ביני ובין מורגן כריסטופר אחרת. עם זאת, מה הסבירות שיש אומנית צעירה אחרת בצפון קרוליינה – אומנית שחורה צעירה כלשהי, אולי – שיש לה אותו שם? הלוואי וידעתי איך הוא שמע עליי. זה לא שהייתי תלמידה מצטיינת. אם התשוקה לאומנות שפיעמה בי כל חיי הייתה מספיקה, הייתי היום כוכבת, אבל הרצון האישי שלי ליצור לא הספיק. איזה מרצה חסר טאקט אמר לי שאני מובילה בכל הנוגע בהשקעה, אבל עלובה בכל הנוגע בכישרון. "כישרון זה לא משהו שאפשר ללמוד," אמר לי. במילים אלה, הוא הרס אותי. חשבתי לנשור מהלימודים כבר אז, אבל אומנות הייתה הדבר היחיד שאהבתי. טריי אמר לי להתגבר.

"הוא חמור," אמר על המרצה שלי. "העבודה שלך מדהימה." טריי ידע תמיד איך לבנות לי את הביטחון כשהייתי בשפל, אבל לא היה אומן, אז איך יכול היה לדעת? ואז קרתה התאונה, ומצאתי את עצמי בכלא, מה שדי החליט בשבילי אם לנשור או לא לנשור מהלימודים. "למה התכוונת כשאמרת שהאומנית השתגעה?" שאלתי את ליסה. "מה זה אומר בדיוק? סכיוזופרניה? פסיכוזה? הדברים היו שונים אז. אולי הייתה סתם בדיכאון ולא זכתה בטיפול." חשבתי שאני מבינה משהו ביציאה מהדעת. היו ימים בשנה האחרונה שהרגשתי שהטירוף משתלט עליי. במקרה שלי הייתה זאת פרנויה, אבל היה לה בסיס במציאות. בכלא היו נשים שביקשו לפגוע בי.

ליסה לא הורידה את עיניה מהכביש ומשכה בכתפיה באופן כמעט לא מורגש. "לא יודעת," היא אמרה. "אבא שלי סיפר לי את זה עליה פעם אחת ולא חשבתי להמשיך לשאול. מעולם לא ראיתי את ציור הקיר, אז זה לא באמת עניין אותי, אבל נדמה לי שהוא היה אובססיבי כלפיו." היא הציצה במראה האחורית והפעילה את האיתות כדי לעבור נתיב. "אני לא יודעת מה עבר על הציירת, אבל זה הספיק כדי למנוע ממנה למסור את ציור הקיר לסניף הדואר ולקבל את התשלום עבורו, כך שזה ללא ספק היה משהו רציני."

"מה הנושא של ציור הקיר?" שאלתי, מנסה להתמקד בשיחה ולהסיח את דעתי מהכביש.

"אני חושבת שרק דברים הקשורים לעיירה," ענתה ליסה. "לאידנטון. רוב ציורי הקיר הישנים הם כאלה. בכל מקרה, בקרוב מאוד נראה אותו." לא נשמע שציור הקיר מעניין אותה כלל, ושיערתני שמבחינתה, זה פשוט אמצעי להגשמת מטרה. משהו שהיא חייבת. טטפל בו לפני שניתן יהיה לפתוח את הגלריה ולהפעילה.

"אז... אמרת שבגלריה יוצגו עבודות של אומנים נוספים?" שאלתי. ליסה הנהנה. "יהיה אוסף קבוע מעבודותיו של אבי, וחדר נוסף לכמה אומנים נודעים אחרים שהחזיק באוסף שלו, רובם היו חבריו הטובים. התערוכה הזו תשתנה מדי כמה חודשים. ותהיה תצוגה מתחלפת של עבודות של אומנים צעירים להם עזר במהלך השנים,

עבודותיהם יועמדו למכירה. "קולה נעשה מתוח. "פשוט יש עוד המון עבודה לפני שנוכל לפתוח את המקום."

"האם זה גם הרקע שלך?" שאלתי. "אומנות?" ליסה לא נראתה לי כמו אומנית. היא נראתה יותר כמו מישהי הפורשת חסות על אומן, אם בכלל. מישהי שיכולה להרשות לעצמה חליפה מחויטת להפליא כמו זו שלבשה, ואת צמיד הטניס המשובץ יהלומים המנצנץ על מפרק כף ידה.

"אני מתווכת," אמרה. "אין לי כישרון... או עניין באומנות... בשום צורה שהיא, מלבד בהקשר האדריכלות ההיסטורית של הבתים שאני מוכרת."

"אה," אמרתי. "אז למה ג'סי ויליאמס – כלומר, אביך – מינה אותך להיות אחראית על הגלריה?"

ליסה לא ענתה מייד, ואני חשבתי שאולי עברתי את הגבול בשאלותיי. בסופו של דבר, היא דיברה. "אני בתו היחידה, כך שזה המצב." היא נאנחה. "ידעתי שהגלריה קורמת עור וגידים לקראת מותו, ברור שידעתי, אבל לא היה לי מושג שהוא מתכוון להפיל את הכול עליי." היא העיפה בי מבט. "שלא תתבלבלי," היא אמרה. "אהבתי את אבי – הערצתי אותו – ואני רוצה לעשות זאת למענו, אבל הוא הציב בפניי דדליין בלתי אפשרי והוסיף אותך לבלגן..." היא הנידה בראשה. "ואני גם צריכה לנהל את עסקי הנדל"ן שלי. יש לי לקוחות שזקוקים לי. זו עונה מלאה פעילות אצלי."

"נראה שהוא האמין שתצליחי להוציא את זה לפועל," אמרתי. ליסה נאנחה שוב. ואז הושיטה את ידה לרדיו, לחצה על כמה כפתורים ופורדקאסט החל מתנגן. משהו על משכנתאות, ואני שיערתי שגמרנו לדבר, אם אפשר לקרוא לזה ככה.

אם מישהו היה מבקש ממני לנחש באיזה בית חי ג'סי ג'יימסון ויליאמס, הייתי מדמינת בית בן זמננו בעיצוב של פרנק לויד רייט

החובק צלע גבעה. והייתי טועה. ליסה נכנסה לשביל גישה ארוך של בית ויקטוריאני ענק בן שתי קומות עם מרפסות דו-קומתיות מעוטרות במעקות לבנים עם דוגמאות מורכבות. חזית הבית נראתה כאילו כוסתה תחרה לבנה, וגינה ססגונית נמתחה לכל רוחבה.

"זה היה ביתו של ג'סי?" שאלתי, מופתעת.

"בית דה קלייר," אמרה ליסה כשיצאנו מהמכוננית. "אדם בשם בירדן דה קלייר בנה את הבית בשנת 1880. הוריי קנו אותו בשנת 1980."

הלכתי בעקבות ליסה אל דלת הכניסה ולתוך הבית, שרק האדריכלות הוויקטוריאנית חשפה את גילו. בזמן שליסה כיבתה את מערכת האבטחה המורכבת, אני הצצתי לתוך החדרים שיכולתי לראות מהמקום בו עמדתי. המבואה, חדר המגורים והסלון היו צבועים צבעי פסטל שקטים: קצף ים, לבנדר ואפור תכלכל. עבודות אומנות עיטרו את כל הקירות, ובזמן שליסה דיברה בטלפון בכניסה לבית, אני עברתי מציור לציור באולם המבואה הענקי, חוששת לנשום בקרכתם. זכרתי שקראתי שאחד מציוריו של ג'סי ויליאמס נמכר בעשרה מיליון דולרים במכירה פומבית, והנה הייתי אני, מוקפת בכמה מהם בעת ובעונה אחת. מרבית העבודות היו שלו, אבל ראיתי שני קולאז'ים של רומייר בירדן וציור ענק של ג'ודית שיפלי שהציג נערות צעירות יושבות בשדה חניניות. מיהרתי לחפש בציור של שיפלי אחר האיריס שתמיד הטמינה בציוריה, מחווה לאימה שזה היה שמה, אבל עם כל החינניות הללו, עד מהרה הרמתי ידיים והפניתי את תשומת ליבי לאחד הקולאז'ים של בירדן. היו בו המון מוזיקאים אפרו-אמריקאים, בעיקר גיטריסטים, עומדים על רקע אדום מלא חיים. הרגשתי רטט התרגשות על שהייתי במרחק נגיעה מהציורים המקוריים האלו. אולי אני לא אומנית כל כך גדולה, אבל תמיד אוהב את מעשה האומנות עצמו.

"בואי למטבח," אמרה ליסה, מנתקת את הטלפון.

נכנסתי בעקבותיה למטבח מרווח בלבן ונירוסטה.

"ג'סי ויליאמס – איבך – לא גר בניו יורק מרבית חייו?" שאלתי.

"לא מרבית חייו, אבל במשך הרבה שנים." ליסה פתחה מקרר רחב בעל דלתות כפולות, הושיטה לי בקבוק מים ופתחה בקבוק מים נוסף לעצמה. "ולפני כן הוא גר בצרפת," אמרה, נשענת על דלפק מחופה שיש לבן ואפור. "הוא חי בצרפת בתקופת המלחמה ופשוט נשאר שם. פגש שם את אשתו הראשונה. נישואים אלה נמשכו חמש־עשרה שנים או משהו כזה, ולאחר גירושו, עבר לניו יורק והתחתן עם אימא שלי. היא הייתה צעירה ממנו בהרבה. הם כבר לא האמינו שיהיו להם ילדים, אבל אז נולדתי אני." ליסה לגמה ארוכות מבקבוק המים. "היא הייתה בת שלושים ותשע והוא כמעט בן חמישים. הוא התגעגע למשפחה ורצה לחזור לאידנטון. אל שורשיו. הייתי בת שבע. אז כבר היה לו מוניטין, ואידנטון רצתה ליהנות מפירות הצלחתו." היא הניחה את בקבוק המים שלה והחלה לפשפש בתיקיית מסמכים שהייתה על האי. "אף־על־פי־כן," המשיכה, "הם נאלצו לקנות את הבית הזה במזומן. באותה תקופה, איש לא היה נותן לגבר שחור הלוואה לבית בשכונה הזו. גם עכשיו זה מספיק קשה," הפטירה בלחש. היא הוציאה מתוך התיקייה צרור דפים. "אני רוצה לקרוא לך את החלק הזה בצוואתו," אמרה, מרימה את הדפים.

הנהנתי וליסה החלה לקרוא.

"התוכניות שלי למבואת הגלריה: בארון הסטודיו שלי – הסטודיו שלו נמצא מאחור, והוא מכולגן." ליסה הצביעה מבעד לחלון המטבח, ואני יכולתי לראות קוטג' לבן לא קטן בירכתי החצר. "בארון הסטודיו שלי," המשיכה ליסה, "תמצאו בד ציור מגולגל גדול. הוא ציור על ידי אישה צעירה בשם אנה דייל בשנת 1940, כחלק מתחרות במימון הממשלה לציורי קיר לסניפי דואר. אנה השלימה את ציור הקיר אבל חלתה לפני שניתן היה להציבו בסניף הדואר, והוא עבר לרשותי בדרך זו או אחרת מאז אותו זמן. ציור הקיר יהיה לב המבואה של הגלריה החדשה. אין ספק שהוא זקוק לעבודת שחזור ויש להטיל עבודה זו על גברת צעירה בשם מורגן כריסטופר, שהשלימה כמעט שלוש שנים בחוג לאומנות באוניברסיטת צפון קרוליינה בצ'אפל היל, ומרצה כעת תקופת מאסר בבית הסוהר לנשים בראלי."

הרגשתי שבטני מתהפכת. אין ספק שדיבר על מורגן כריסטופר הנכונה.

"לתקופת מאסרה נקצב רף מינימום של שנה אחת," המשיכה ליסה, "וכשזה ייגמר, ביוני 2018, ליסה תשכור עורכת דין שתשחרר את מיז כריסטופר כדי שזו תוכל לשחזר את ציור הקיר. העבודה תיעשה בגלריה עצמה. ציור הקיר לא יעזוב את אידנטון בשום שלב, ולכן ליסה תדאג לכך שמז כריסטופר תתגורר בעיירה בתקופת עבודתה. אקצה סכום של חמישים אלף דולרים שישולמו תמורת העבודה, וכן עשרת אלפים דולרים נוספים בעבור ציור וייעוץ מקצועי ככול שיידרש למיז כריסטופר." ליסה הרימה את עיניה מהדף. "הוא ממשיך ומפרט כיצד יש להציג את ציור הקיר, את התאורה וכן הלאה." היא שבה לקרוא. "הוא כותב, 'למיטב זיכרוני, אין קרעים בציור הקיר ואין בציורו האחורי הרבקות שיצריכו הסרה, שכן ציור הקיר מעולם לא הגיע לסניף הרואר. על כן, אני בטוח שחרף חוסר ניסיונה של כריסטופר בשחזור, היא תשלים את הפרויקט הזה במועד פתיחת הגלריה בחמישה באוגוסט, 2018. מועד הפתיחה הזה, כשציור הקיר המשוחזר במקומו, אינו בר-שינוי, ושאר תנאי עזבוני תלויים בהיותו של ציור הקיר המשוחזר בגלריה בתאריך זה'."

עם קריאת המשפט האחרון הזה, ליסה הנידה בראשה במה שנראה כמו תערובת של תשישות וטרדה. "לא ייאמן," אמרה, לעצמה יותר מאשר לי.

"וואו," אמרתי בתדהמה. "למה הוא מתכוון בשאר תנאי העיזבון?" ליסה הדפה את השאלה. "הם לא קשורים אלייך." הטלפון שלה צלצל והיא הציצה במסך, גלגלה את עיניה ולחצה על הלחצן כדי להשתיק את הצלצול. "בואי אחריי," אמרה, מניחה את הניירות חזרה על האי.

הלכתי בעקבותיה מהמטבח, דרך חדר האוכל שקירותיו צבועים בצבע לבנדר, לתוך חממה מוארת מאוד וגדולה. מיטה זוגית עמדה בקצה אחד של החדר, בקצהו האחר כורסה ושירה.

"אבי הפך את החממה הזו לחדר השינה שלו כדי שלא יצטרך

לעלות במדרגות, וטרם הספקתי להחזירה לייעודה המקורי, כך שזה יהיה החדר שלך במהלך שהותך כאן. חפציו ומיטת בית החולים הוצאו מפה, ובמקומם הוכנסה המיטה הזוגית הזו. החלל היה מואר כל כך בקרני השמש, שונה כל כך ממה שחוויתי בשנה האחרונה, והרגשתי כיצד גרוני נגדש בהכרת תודה במחשבה שזה יהיה חדרי.

"הקומה העליונה שלי," אמרה ליסה, "והיא מחוץ לתחום בשבילך. נחלוק בינינו את המטבח, אבל אני חושבת ששתינו רק נישן כאן. את תבלי את רוב זמנך בגלריה, ואני עסוקה כל היום בעבודתי. כל אחת מאיתנו תדאג לארוחותיה. סוכנת הבית מגיעה בימי רביעי ונמצאת כאן במשך רוב שעות היום." היא הביטה בי בחריפות. "איסור מוחלט על סמים בבית," היא אמרה. "אני יודעת שהייתה לך בעיה ואני –" "לא עם סמים." הרגשתי מתגוננת. "מעולם לא –" "אני מחזיקה יין במטבח," קטעה ליסה את דבריי. "האם זו תהיה בעיה בשבילך?"

"לא. אני לא שותה. כבר לא. ובכל מקרה, מעולם לא שתיתי יין. רק בירה."

ליסה צחקה ואני הרגשתי דכדוך. "אני מניחה שקשה לשתות בכלא," אמרה.

"הפסקתי עם זה," התעקשתי. לעולם לא אשתה שוב. לעולם לא. ליסה הביטה בי כאילו לא ידעה אם להאמין לי או לא. "בסדר," אמרה לבסוף. "אם זו תהיה בעיה בשבילך, תגידי לי ואעביר את היין לחדר שלי. אוכל להכניס מיני בר –" "זו לא תהיה בעיה." הרגשתי שלחיי בווערות. הלוואי שתפסיק לדבר על זה.

"אסור לעשן בבית."

"אני לא מעשנת."

"אז הכול טוב." ליסה החוותה לעבר המסדרון. "חדר האמבטיה לאורך המסדרון ליד המטבח. תתארגני ונלך לראות את ציור הקיר שלך."

פרק 4

אנה

5 בדצמבר, 1939

אנה תהתה אם הייתה זו גסות רוח לכתוב ביומנה בזמן שאכלה את ארוחת הבוקר שלה במסעדת המלון הגדולה, והחליטה לא לעשות מזה עניין. היא לא צריכה להרשים את אורחי המלון. לכן, שרבטה את מחשבותיה תוך כדי אכילת ביצים רכות ונקניקיות – שהוגשו כקציצות שטוחות ולא מחוברות זו לזו כפי שהכירה. גם דייסת תירס הייתה בתפריט. היא שמעה על המאכל, אבל לא היה לה מושג מהו, ואחרי שראתה אותו בצלחת של סועד אחר החליטה לוותר. המבטאים זרמו סביבה כמו סירופ, קלילים ונעימים ולא מוכרים. היא הניחה שתישמע זרה באותה מידה לעמיתיה הסועדים.

מרבית הסועדים היו גברים, והיא הרגישה שעניניהם נעוצות בה. האם זה היומן? שערה? אולי הייתה צריכה לדאוג לתספורת הולמת יותר לפני צאתה לאידנטון, אבל שערה השחור היה מסופר בתספורת קארה ופוני במשך זמן כה רב עד כי לא הייתה מזהה את עצמה בלעדיהם. אולי היא לא שייכת הנה בסגנון הזה, אבל הייתה בתה של אימה: ממתני אכפת לה אם היא שייכת או לא?

היא הבינה שעדיף ללבוש שמלה במהלך מסעה זה. אחרי שבילתה את שלוש השנים האחרונות במכנסיים בזמן שלמדה בבית הספר לאומנות, כמעט שכחה את התחושה בגרביונים וחגורת ביריות, ולכן התקשתה להתלבש הבוקר, בחדרה במלון. אבל רצתה לעשות רושם טוב באידנטון, ולכן השאירה את המכנסיים בבית. אימה ודאי הייתה אומרת לה, נו באמת, אנה, תלבשי מכנסיים! תהיי מי שאת! אבל אימה כבר לא כאן כדי ליעץ לה כך או אחרת, ואנה החליטה ללכת על בטוח.

כשהרימה את מבטה מהיומן, ראתה גבר נועץ בה את מבטו משולחן סמוך, גורם לה להרגיש מושכת ופגיעה, בעת ובעונה אחת. כשלקד את עינה במקרה, הנהן לעברה, לא באופן לא נעים, אבל מבטו החוקר הלחיץ אותה והיא סגרה ונעלה את יומנה והתרכזה באוכל שלה עד תום ארוחתה.

היא החליטה ללכת ברגל במקום לנהוג במכונית ברחבי אידנטון, לחקור את העיר. השמיים היו בצבע כחול בוהק שהסתירו את הצינה שעמדה באוויר ואת שבבי הקרח – מסופה כלשהי שהתחוללה בזמן האחרון – שעוד נותרו על הכביש. היא יצאה מהמלון מכורבלת במעיל צמר ארוך בצבע בז' שהיה של אימה, בכובע הקטיפה האדום ורחב השוליים החביב עליה ביותר ובכפפות. היא קבעה לעצמה מטרה – סניף הדואר בו ייתלה ציור הקיר שלה – אבל חשבה שבטרם תשים פעמיה לשם יהיה עליה לתייר מעט ברחבי אידנטון.

סמוך למלון עמד בית משפט בנוי לבנים אדומות, שחשבה שייראה מדהים בציור הקיר. תמיד נמשכה לאדום. היא צילמה כמה תמונות של המבנה לפני שחצתה פארק ירוק רחב ידיים, הולכת אל קו החוף. בקרבת המים עמדו שלושה תותחים מתקופת מלחמת העצמאות, מכוונים אל הים. הבתים הסמוכים היו ענקיים ומטופחים למראה, חרף הקשיים הפיננסיים שפקדו את מרבית תושבי המקום בעשור האחרון.

היא צילמה עוד כמה תמונות, ואז פנתה בכיוון רחוב ברוד והתאכזבה למראה קו החוף המכוער. בקתות דייגים שוממות בשל החורף, מפעל קרח, נפחייה וסככות גדושות גזרי עצים להסקה כמעט חסמו את נוף המים האפורים והסוערים. שאון המסורים מילא את האוויר, ולפתע חשה במשקל העצבות הרודפת אותה מאז מות אימה. היה עליה להתרחק מקו המים המדכדך. במהירות, סבה על עקבותיה וחזרה אל מרכז העיר. בחוף הים לא היה דבר שישמש אותה בציור. אולי נשות מסיבת התה ייאלצו לשאת לברך את כל כובד משקלו של ציור הקיר שלה. מיהי אידינטון האמיתית? תהתה. הנמל עם המראה המלוכלך או הבתים האלגנטיים? כיצד תצליח ללכוד את רוחו האמיתית של המקום הזר לה כל כך?

היא הצמידה את צווארון מעילה לצווארה כשצעדה את המרחק הקצר אל סניף הדואר, חולפת על פני עשרות בתי עסק לאורך רחוב ברוד: חנויות כולבו, מספרות, בתי מרקחת, חנות לחומרי בניין, מכולת, תחנת דלק, בנק. הרחוב המה אנשים. העיירה לא הייתה שקטה כפי שחשבה בתחילה, כל אחד מהאנשים שראתה – ללא יוצא מן הכלל, גברים, נשים וטף – נד בראשו בברכה, גורם לה לשכוח תוך רגע מחוף הים הקודר ומשפר פלאים את מצב רוחה. זה לא היה קורה, חשבה, לו זר היה צועד ברחוב פרונט בפליינפילד.

היא צילמה את אולם הקולנוע המקומי כשחלפה על פניו. שמו של האולם נכתב באותיות ענק מעל גגו: טיילור. על הסוכך הייתה כרזת הסרט Dancing Co-ed בהשתתפות לאנה טרנר. אימה הייתה מאושרת לראות את הסרט הזה. למה, אימא? חשבה, נושכת את שפתה. למה עשית את זה כשנשארו כל כך הרבה דברים שרצית עוד לעשות? היא הפנתה את גבה לאולם הקולנוע והמשיכה לצעוד.

סניף הדואר עמד מול הרחוב בו שכנו הכנסייה האפיסקופלית ובית הקברות. מבנה האבן הקטן נראה חדש למדי. מעל ארבעת החלונות בחזיתו הצלו סוככים, ועמודים צרים ניצבו משני צידי דלתות הכניסה. דגל התנוסס מתורן על הגג. בתוך המבנה, חלף באנה רטט התרגשות

כשהבחינה בקיר שנועד לציור הקיר שלה. הכותל החשוף היה מעל הדלת המובילה למשרדו של מנהל הסניף, ואנה הבינה לפתע שאם תרצה, תוכל לחלק את הכר הגדול לשלושה נושאים נפרדים. שלוש תמונות מחיי העיר שיהיו מחוברות זו לזו בסגנון, אך ישקפו שלושה אלמנטים שונים של העיר – ככול שיתגלו לה. היא עמדה שם במשך כמה רגעים, מצלמת את החלל, לא ערה למתרחש מאחוריה בסניף הדואר הקטן.

“אפשר לעזור לך?”

לשמע קול גברי, היא הסתובבה וראתה את הפקיד מאחורי הדלפק בוחן אותה בסקרנות. גם שתי נשים שהיו במקום, כנראה לקוחות, הסתכלו עליה, והיא תהתה אם נראתה מטופשת, עומדת במרכז החדר ומצלמת תמונות של קיר חלק. באותו הרגע הרגישה זרה מאוד, אבל היא חייכה אליהן, והן חייכו אליה בחזרה.

“אני מחפשת את מנהל הסניף,” אמרה. “הוא כאן?”

“פשוט תדפקי על הדלת.” הפקיד החווה בידו אל הדלת שלפניה.

היא דפקה עליה ומייד הוזמנה להיכנס.

הגבר מאחורי השולחן היה דומה לדמות שדמיינה. הוא היה רזה כמו מקל – בגיל העמידה ומאוד גבוה. היה לו שפם חום מאפיר שתאם לצבע שערו. היו לו משקפיים בעלי מסגרת מתכת והוא עישן מקטרת, סלסולי עשן ריחניים מטפסים ממנה אל התקרה. ההפתעה היחידה היו גבותיו העבותות באופן מרשים. על שולחנה הייתה לוחית שם: קלייטון אַרְנֵדְט.

“מר ארנדט?” שאלה אנה. “אני אנה דייל. באתי לערוך מחקר קטן

לקראת –

“הו, את האומנית!” הוא קרא ונעמד. נדרש לה רגע להבין את

דבריו. זה נשמע משהו כמו אַרְתְּ הָאֹרְמָנִית! הוא נראה מעט המום.

“אני חייב להגיד, ממש לא ציפיתי למישהי כמוך!” הוא אמר וסימן

לעבר הכיסא מול שולחנו. “שבי, גברת צעירה, שבי.”

היא התיישבה על הכיסא. “למה ציפית?” שאלה.

גם הוא התיישב. “אז ככה, כששמעתי שאנחנו עומדים לקבל ציור

קיר, כמובן שציפיתי לצייר גבר. זה מובן, לא?" הוא נראה מתנצל, גבותיו הגדולות מתרוממות כדי מחצית הדרך במעלה מצחו. "רוב האומנים גברים. לנשים אין הרבה זמן לעיסוק הזה, עם כל זה שעליהן לטפל בבית, לא?"

"טוב, עוד אין לי בית שעליי לטפל בו," אמרה אנה, דוחקת את זיכרונות הבית הקטן שחלקה עם אימה במשך כל חייה. עוד חשבה להוסיף שהיא מקווה להיות תמיד אומנית, בין אם תנהל בעתיד משק בית ובין אם לאו, אבל שיערה שמוטב לה לשתוק בעניין זה. עדיין לא ידעה עם מי יש לה עסק.

"אבל אז שמענו ששם האומנית הוא אנה דייל... נכון?" הוא הכה במקטרתו על המאפרה שעל השולחן, והניחה בצד.
"כן." חייכה. "זאת אני."

"אז התגברנו על ההפתעה מכך שאת אישה, אבל עכשיו אני רואה שבקושי סיימת בית ספר יסודי! את רק ילדה." אכזבה גלויה נשמעה בקולו. "אבל אני בטוח שאת מסוגלת לבצע את כל העבודה הנדרשת, נכון?" הוא נטה לסיים את משפטיו במילה "נכון." או בעצם נִרְכֹּן. זה היה די ברור.

היא לא תניח לגבר הזה להפחידה. היא נזכרה במילים שגברת אמבורג לחשה על אוזנה בטקס הסיום. "אני בת עשרים ושתיים," היא אמרה, זוקפת את ראשה. "ולא מזמן סיימתי את לימודיי בבית הספר לאומנות ואן אמבורג בפליינפילד, ניו ג'רזי."

"ויש עוד דבר מה." מר ארנרט שילב את ידיו על שולחנו, נראה מוטרד. "כשהאגף לאומנויות יפות בישר לנו שהאומן שלנו מניו ג'רזי, כתבתי להם ואמרתי, 'אני מאמין שזו טעות.' אני חושש שהם משליכים אותך לזאבים. אני בטוח שהבחורים בווישינגטון חושבים שאת אומנית מוכשרת שתעשה צדק עם ציור הקיר, אבל אני חושש שתתקשי לקלוט את האווירה האמיתית של אידנטון ושל אנשיה, בעיקר כיוון שאת מניו ג'רזי, נכון?"

היא לא הבינה בדיוק מה הוא שואל, אם בכלל יש שאלה בדבריו. "אני מתכוונת לעשות כמיטב יכולתי," אמרה באומץ.

"הם אמרו לנו שנבחרת בצורה הוגנת, אז אנחנו ניאלץ לדאוג לכך שזה יסתר, נכון?"

"כמובן." היא נעה בכיסאה, מקווה לקחת פיקוד על הפגישה הזו. "ומי זה 'אנחנו'?" היא שאלה.

"האנשים המנהלים את העיירה הזו," פסק. "ראשי הציבור. ראש העיר סייקס. וכמובן עורך העיתון שלנו, הצ'וואן הראלד. כמה מפרנסי העיירה שלנו ואני, כמובן."

"אני מבינה." היא קלטה שביטאה לא נכון את השם "צ'וואן", המחזו בו שכנה אידנטון, ולו רק בראשה. ההגייה הנכונה הייתה צ'ו – וואן. היא תצטרך לזכור זאת. במה עוד טעתה? "תראה," אמרה. "אעשה הכול כדי להעניק לאידנטון ציור קיר שתוכל להתגאות בו." "הייתי רוצה לראות את הרישום שלך," אמר. הוא הביט בידיה, נחות בחיקה כאילו היא מחביאה איזה רישום בגודל מטר על חצי מטר בתוך מעילה. "הבאת אותו?"

"עוד לא הכנתי את הרישום," הודתה, ואז סיפרה לו שזכתה בתחרות בהתבסס על הרישום שלה לכורדנטאון, ניו ג'רזי.

"אז עוד לא הכנת רישום לציור באידנטון?" הוא נשמע מזועזע, וגבותיו שוב התרוממו במעלה מצחו ולעבר קו שערו. "יש לך רעיון, לפחות?"

"לכן אני כאן," היא אמרה, מנסה להרגיעו בקול שלו, אף שבטנה התכווצה בחרדה. "אני רוצה להבין את אידנטון ולמצוא נושא – או נושאים – לציור הקיר. אולי אוכל להיפגש עם... ראשי הציבור, כמו שאתם מכנים אותם? אני חייבת לדעת מה קרוב לליבם של בני אידנטון."

"רעיון מעולה." הוא הנהן, סוף־סוף נראה מעט רגוע יותר. "אוכל לקבוע משהו לשבוע הבא."

"אני חוששת שאישאר כאן רק עוד שני לילות," אמרה. "האם אוכל להיפגש איתם מוקדם יותר?"

הוא היסס, מהורהר, ואז הנהן שוב. "ארים כמה טלפונים," הוא אמר. הוא הניף עיפרון משולחננו, אבל לא עשה איתו דבר, רק תופף

בו על הנייר הסופג שעל שולחנו. "יש משהו שאת צריכה לדעת," הוא אמר, בוחן אותה תחת גבותיו הפראיות.
"כן?"

"אומן בן אידנטון בשם מרטין דְרַפֶּל – טיפוס שכולם מכירים – שנולד וגדל כאן, כמו אביו לפניו. בכל מקרה, גם הוא שלח רישום לתחרות ארבעים ושמונה המדינות. מבינה?" הוא הביט בה כדי לראות אם ירדה לסוף דעתו. היא הבינה. "אי־אפשר לצפות מאנשים שיחשבו שזה ממש הוגן שאיזו נערה מניו ג'רזי זכתה כשמרטין חי כאן כל חייו, נכון?" אמר. "גם מרטין אומן טוב. כמעט לכל אחד בעיירה תלוי באיזו פינה בבית ציור של מרטין דרפל. כולם ציפו שיזכה." הוא צחק צחוק קטן. "בעיקר הוא עצמו," הוסיף.

"הו." לא היה לה מושג מה לעשות עם המידע הזה. מה צפוי לה בעיירה הזו? אבל אם לכל תושבי אידנטון יש ציור שצייר האדם הזה, אז הוא ודאי לא זקוק להכנסה מציור הקיר. נשמע כאילו יש לו מספיק עבודה. מנגד, אנה הייתה נותרת מרוששת אילולא הסכום הקטן שהורשישה לה אימה. "טוב," אמרה, "השופטים לא ידעו שהוא מאידנטון או שאני מניו ג'רזי." היא רצתה להישמע חזקה ולא וכחנית. "הם שפטו את המועמדים על פי איכות העיצוב."

"כן, אני מבין," אמר מר ארנדט. "אני רק חושש שזה יעמיד אותך במצב לא נוח ורציתי להזהיר אותך מראש, נכון?" הוא קם על רגליו לסמן שהפגישה הסתיימה. "זה פשוט נראה לא הוגן כלפי מרטין." הוא השתתק, והיא תהתה אם ציפה שתתפטר מייד ותעביר את המשימה למרטין דרפל הזה. "אולי לא," היא אמרה וקמה גם היא. "אבל ההחלטה לא הייתה בידיי."

"לא, זה ברור לי, ואם הממשלה החליטה שאת האומנית שתצייר את ציור הקיר שלנו, אז אני יכול רק להבטיח לך שנעשה הכול כדי לשתף איתך פעולה."

היא הודתה לו, ואז יצאה ממשרד הדואר והחלה לצעוד בחזרה אל המלון, משחזרת את פגישתה עם מר ארנדט שוב ושוב במוחה. היא התחילה את היום בתחושת הבטחה ואופטימיות. אחרי הפגישה

עם מנהל הדואר, כבר לא הייתה בטוחה כל כך. עם זאת, כשהגיעה אל המלון, ביטחונה העצמי שב והתחזק. היא תעשה עבודה מזהירה בציור הקיר ותתעלם מכל החששות הקטנוניים בשל היותה אישה או יאנקית, מכל הקובלנות האלה או האחרות שהם עשויים להעלות. היא לא תיתן לעיירה הזו סיבה להתלונן.

לרכישת הספר המלא לחצי כאן